

Van-e jövője az ofszettechnológiának?

Dr. Juhász Géza

A régi nyomdai résztevékenységek közül ma már jóformán csak az ofszettechnológia él, a többit felváltotta a fejlődés más, hatékonyabb műveletekre. Maga az ofszettechnológia most százéves, amely a 20. században meghatározó volt a nyomtatással készült nyomdai termékek terén. Írásunkban nem erre a múltbeli történelemre kívánunk visszanézni, hanem előre, a jövőre. Arra, hogy szakmai hozzáértéssel megvizsgálva van-e jövője és meddig az ofszettechnológiának. A szakma egyik szakértőjének, *Szilágyi Tamásnak*, a Mesterprint Nyomda Kft. igazgatójának és a Nyomdavilág című szaklap egyik szerkesztőjének véleményére voltunk kíváncsiak, aki beszélgetésünk elején tréfásan megemlítette, hogy 105 kilójával fizikailag is egyik legsúlyosabb egyénisége a magyar nyomdaiiparnak. Ő maga is írt könyvet az ofszetnyomtatás száz évéről, amely hamarosan megjelenik. Mégis azt kérdeztük tőle: van-e jövője az egyre gyorsabb technológiai és technikai változás közben ennek a nyomdai eljárásnak. Válaszát az alábbiakban közöljük.

– Igen, van jövője. Pillanatnyilag a leggazdaságosabb nyomdai sokszorosító eljárás. Stabil, kiérlelt technológia, hiszen száz év alatt – és elsősorban annak második felében – a nyomdászat egyik fő erőssége volt. Szinte évről évre fejlődött, míg a mai színvonalra eljutott, mind az íves, mind a tekercsnyomtatásban. Ez a technika kiváló színvonalú minőséget biztosít. A fejlődés következtében az ofszet nyomógépek egyre korszerűbbek lettek, kezelésük folyamatosan egyszerűsödött. Ma már a nyomógépek számítógép-vezérlésűek, ennek megfelelően a gépmesterek előbb-utóbb már operátorként tevékenykednek. Döntő lesz a fejlődésben a Ctp-technológia elterjedése: a belőle nyert digitális adatokkal (JDF) történik majd a nyomógép vezérlése. Tapasztalható, hogy fokozatosan tért nyert a szárazofszet-eljárás. Széles körben elterjedtek az ún. hibridtechnológiák. Az idei Drupán is tapasztalható volt az ofszet nyomógépek újabb jelentős változása. Többek között ilyen az Anilox festékezőmű, a központi

meghajtás nélküli nyomóművek, valamint különböző kombinációjú IR- és UV-szárfítórendszerek. Ezen újítások mellett a nyomógépek sebessége várhatóan nem változik. Általános tapasztalat, hogy az átlagpéldányszám fokozatosan csökken mind az íves, mind a tekercsnyomtatásnál, ezért a gazdaságosság szempontjából rendkívüli jelentőséget kapnak a nyomógépekre szerelt, kieső időket csökkentő eszközök. Ilyen például a lemez ki- és berakó robotok, a gumikendő- és az ellennyomóhengert tisztító automaták és számos más, a gépmester munkáját könnyítő eszköz. Az ilyen felszerelésű modern gépek első egységei már egyes hazai nyomdáknak is működnek.

Az ofszetnyomtatáshoz felhasznált anyagok is sokat változtak az elmúlt évtizedekben. A nyomathordozó papírok, kartonok minősége stabil lett, számos új, korszerű papírtípus jelent meg a papírpiaccon. Ugyanez tapasztalható a nyomdafestékek területén is: megjelentek az ún. ökotípusú festékek, amelyek környezetvédelmileg kedvezőek, sőt már vízzel lemosható ofszetfestéktípusok is ismeretesek. Ezek használata folyamatosan bővül.

– *Az eddig elmondottak azt bizonyítják, hogy valóban van jövője továbbra is az ofszetnyomtatásnak.*

- Azért ez nem ilyen magától értetődő. Egyrészt a technika rohamos fejlődése már most újabb eljárásokat is létrehozott. Ez csak akkor nem szorítja ki az ofszetnyomtatást, ha ez, az elmondottak szerint egyre modernebb, korszerűbb lesz. Másrészt ez megköveteli a mostaninál sokkal magasabb szintű képzést és oktatást, mind az alap-, mind közép- és felsőfokon egyaránt. Ezt nagyon fontosnak tartom, mert az így megszerzett magasabb szakmai tudás nélkül nem tudjuk működtetni az egyre modernebb gépeket. Ehhez persze elsősorban az oktatógárdának kell nagyobb tudásra szert tennie, fokozatosan és folyamatosan bővíteni tudásukat. Sajnos, ez a fejlődés ma még nem tapasztalható, pedig a magyar nyomdaipar további előrelépésének ez a legfontosabb feltétele.

A másik nehézség is éppen a technika rohamos fejlődéséből adódik: a megfelelő színvonalhoz szükséges az egyre korszerűbb gépek üzembe állítása. Tehát a folyamatos fejlesztés a megoldás. A korszerű gépek rendkívül drágák, a beszerzéshez szükséges hitelek visszafizetése nem

könnyű, csak akkor lehetséges, ha megfelelő színvonalú és folyamatos a munkaellátottság. Nem elég várni a megrendelőket, hanem eléjük kell menni. Nagyon fontos az új marketingmódszerek alkalmazása, új piackutatási és marketingtechnikát kell alkalmazni. Például új módszer az internetes marketingmunka, de ennek lehetőségeit a magyar nyomdaipar még nem használta ki.

- *Tehát van jövője az ofszeteljárásnak, csak nem mindegy, mennyire megyünk eléje a fejlődésből adódó problémáknak, mennyire sikerül azokat megoldani és lépést tartani a fejlett országok nyomdáival.*

- Így van. A sok technikai, technológiai korszerűsítés jótékony hatását már a közeljövőben is érzékelhetik, tapasztalhatják azok a bátor szakemberek, akik merik vállalni a beruházások kockázatát. Ők igen fontos személyek, mert rajtuk áll, döntésükön múlik a hazai nyomdaiparban az ofszetnyomtatás fejlődése. Ha sikerül minden vonatkozásban továbblépnünk, akkor - véleményem szerint - tizenöt-húsz évre garantált az ofszet jövője.

